

**Inlämningsuppgift för Matematisk Analys, fortsättningskurs,
5B1304.**

Inlämnas senast den 27/4 2004.
Godkänd uppgift ger 2 bonuspoäng på tentamen.

Kan inlämnas antingen till kursledaren i samband med undervisningen eller i institutionens brevlåda i Klocktornet (Lindstedtsvägen 25). Ange alltid personnummer, namn. Om Du lägger uppgiften i institutionens brevlåda, så måste Du också ange kursledaren som adressat.

Som förberedelse för detta problem är det bra att läsa igenom stycke 11.11 i kursboken om Laplaceoperatoren i cylindriska och sfäriska koordinater.

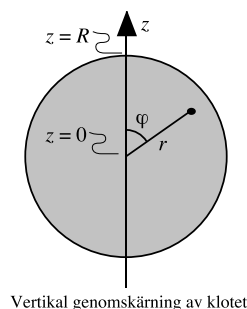
Problemet

Om ett homogent värmeledande klot uppvärms genom att dess yta på höjden z [m] över horisontalplanet hålls på temperaturen $f(z)$ [$^{\circ}\text{C}$], så kommer värmen i klotet att stabilisera sig vid ett stationärt värmetilstånd då lång tid får passera. Detta stationära värmetilstånd är rotationsymmetriskt kring klotets lodräta diameter.

Man kan visa att temperaturen i en vertikal genomskärning av klotet i en godtycklig punkt ges av en funktion av typen

$$u(r, \varphi) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n r^n P_n(\cos \varphi),$$

där r och φ är de polära koordinaterna för punkten enligt figuren här bredvid, P_n är Legendrepolynomet av ordning n och $A_n, n = 0, 1, \dots$, är en följd konstanter.

Nu till *uppgiften*:

- En temperaturfördelning beskrivs av lösningar till värmeledningsekvationen. Vilka förenklande antaganden leder till lösningarna $u(r, \varphi)$ ovan? Vilken differentialekvation (i bara r och φ) löser dessa funktioner $u(r, \varphi)$?
- Visa hur konstanterna $A_n, n = 0, 1, \dots$, beräknas ur $f(z)$ och klotets radie R [m].
- Låt $R = 1$ och $f(z) = z^a \sin(b\pi z)$, där
 $a =$ (resten som de första sex siffrorna (ååmmdd) av Ditt tiosiffriga personnummer ger vid division med 7) +1 och
 $b =$ (resten som de sista fyra siffrorna av Ditt tiosiffriga personnummer ger vid division med 7) +1. †

Rita med hjälp av något grafhjälpmedel (Maple, Matlab) upp minst 20 isotermer för temperaturen i ett lodplanet genom klotets medelpunkt.

† Skulle Du sakna personnummer eller ha ett som innehåller någon bokstav väljer Du $a = 2$ och $b = 5$.

Anmärkning: För att få en uppfattning om hur man lämpligen trunkerar den oändliga serien kan man grafiskt testa hur väl

$$\sum_{n=0}^N A_n P_n(\cos \varphi) = [z = \cos \varphi \text{ på periferin}] = \sum_{n=0}^N A_n P_n(z)$$

för olika N överensstämmer med $f(z)$.

Några intressanta Maplekommandon

<code>int(F(x),x=a..b);</code>	Beräknar (om möjligt) $\int_a^b F(x)dx$
<code>sum(F(n),n=a..b);</code>	Beräknar $\sum_{n=a}^b F(n)$, a och b måste vara heltal.
<code>evalf(a);</code>	Beräknar närmevärde (i standardinställning med 10 siffror) till a , som måste vara ett tal.
<code>Digits:=N;</code>	Alla närmevärdesberäkningar görs med N siffror.
<code>with(orthopoly);</code>	Laddar <code>bl a</code> in Legendrepolynomen.
<code>with(plots);</code>	Laddar in extra plotrutiner, <code>bl a</code> för ritning av nivåkurvor.
<code>P(n,x)</code>	Legendrepolynomet $P_n(x)$.
<code>plot(F(x),x=a..b);</code>	Plottar grafen för $F(x)$ i intervallet $a \leq x \leq b$.
<code>contourplot([r*sin(phi),r*cos(phi),u(r,phi)], r=a..b,phi=c..d,contours=n);</code>	Ritar n st. nivåkurvor för den funktion som i polära koordinater ges av $u(r, \varphi)$, $a \leq r \leq b$, $c \leq \varphi \leq d$.